

PREDLOGI za organizacijo proizvodnje v zasebnih gozdovih

V sredo dopoldne je bila seja sveta za gozdarstvo pri Okrajnem ljudskem odboru v Celju, na kateri so predvsem proučili organizacijo proizvodnje v zasebnih gozdovih. Na osnovi ocene o dosedanji organizaciji proizvodnje in v zvezi z novimi nalogami na tem področju, je svet sprejel nekatere zaključke, ki jih bo predlagal bližnjemu zasedanju obeh zborov Okrajnega ljudskega odbora v Celju.

Tako bo predlagal, da naj dosejajo dejavnost gozdarskih poslovnih zvez prevzema s prvim januarjem 1961. leta gozdni gospodarstvi v Nazarjih in Celju, in sicer gozdno gospodarstvo Nazarje za občino občine Mozirje, gozdno gospodarstvo v Celju pa za občino vseh ostalih sedmih občin. Da bi vskladili teritorij obeh gozdnih gospodarstev tudi v gospodarstvu z gozdovi splošnega ljudskega premoženja in vzpostavili med njima mejo gozdno gospodarstevskih območij, to je savinjskega in gornjegrajskega, prevzame gozdno gospodarstvo Celje s prvim januarjem tudi gospodarjenje z gozdovi splošnega ljudskega premoženja z območja šostanjske občine. Gozdno gospodarstvo Breži-

ce pa zadrži v gospodarjenju one gozdove splošno ljudskega premoženja na območju celjskega okraja, s katerimi gospodarji že sedaj.

Nadaljnji predlog se nanaša na zbiranje gozdnih sortimentov iz zasebnih gozdov, katere proizvajajo gozdni posestniki sami. To zbiranje lahko tudi v bodoče opravljajo kmetijske zadruge, ki pa bodo zbrane sortimente posredovale obema gozdnima gospodarstvom, ki skleneta z zadrugami posebne pogodbe.

Podružabljenje proizvodnje v zasebnih gozdovih (odkup lesa na panju, dolgoročni najem zasebnih gozdov itd.) vršita izključno gozdni gospodarstvi v Celju in Nazarjih, ki na panju odkupljeni les samostojno prodajata brez kmetijskih združenj. Obe gozdni gospodarstvi pa lahko pogodbenim putem prepustita dolo-

čene delovne procese v izvršitev posameznim zadrugam. Na isti način in pod istimi pogoji lahko obe gozdni gospodarstvi oddata kmetijskim zadrugam vzdrževanje gozdnih komunikacij v zasebnih gozdovih.

Končno bo svet predlagal ljudskemu odboru, da spremeni odlok o prometnem davku tako, da bodo tudi gozdna gospodarstva uživala glede prometnega davka na gozdne sortimente iste ugodnosti, kot gozdarske poslovne zveze. Sekretariat Izvršnega sveta pa naj spremeni odlok o posebnih pogojih za ustanavljanje podjetij na področju gozdnega in lesnega gospodarstva tako, da popravi izdane registracije kmetijskim zadrugam, da bodo le-te lahko posredovale les gozdnim gospodarstvom, namesto gozdarskim poslovnim zvezam.

Ko bi ne bilo protekcije

Rezarjeva Tička iz Prebolda pripoveduje...

Dolgo že hodim v tovarno. Prijubila se mi je, ker vem da si v njej služim kruh — to prepotrebno stvarco, ki jo je za mojih mladih let naša družina tako potrebovala. Oče je bil v botniški postelji, mati sama se je ubijala, da je preživela otroke, očeta in sebe. Trpko je bilo življenje in na moja mlada leta se nič kaj rada ne spominjam. Pa se jih moram. Kot reven proletarski otrok sem bila zmeraj slabo oblečena in močno podhranjena. Mladost je šla, posledice pa so ostale. Morda je k temu pripomogel tudi alkohol v družini; morda. Zdaj, ko je oče že mrtev, mati stara in bolelna, ne gre da bi ju obtoževala.

Tu sem in živeti moram. Pa čeprav me spremlja ta vražji revmatizem, ki se ga kljub tolikim injekcijam ne morem otresti. Pečat moje mladosti. Naj bo. Eni tako, drugi drugače. Prečno ne smemo gledati življenja. In bi ga ne, da me ne bi spremljala uročena smola. Zaradi stanovanja gre. Z otrokom, bratom in materjo stanujemo v skrajno nehiogenskem stanovanju. Poleg je imela KZ Prebold pitarišče goveje živine, ki pa je bilo prej koncentracijsko taborišče goveje živine kot pa sodobno planšarstvo. To je za KZ Prebold kar precej temna luč. Ne morem si pomagati, tako je in konec. Od obolelih živali se je prenesel prisad še na mojega otroka. Za mesec dni se zdravi v bolnišnici.

Ze od leta 1956 imam vloženo prošnjo za dodelitev novega stanovanja. Vsa ta dolga štiri leta prosim in moledujem. V odgovor dobivam obljube. O, kje so obljube in kje stvarnost! Zdal so v Preboldu dogradili nov blok. Upala sem, da bom končno le prišla na vrsto. Hodim od urada do urada in prosim, prosim. Komisija mi skoraj obljubi. Razume mojo upravičeno prošnjo. Upanje sem imela tako rekoč v žepu. Pa me lepega dne presenetil odgovor: »STANOVANJA NI!« Razjokala sem se. Vem, pač nisem tako »zanimiva«, »prenavadna« sem za

»boljše« stanovanje. Nisem tako »markantna« oseba, da bi imela protekcijo. Hm, ko bi ne bilo te protekcije...

Z danmi si je pokrila obraz in tiho, čisto tiho zajokala...!

Cesta Mozirje-Šmihel SE VEDNO NI DOGRAJENA.

Znano je, da je cesta iz Mozirja v Šmihel bila dograjena; vsaj v juliju je bila otvoritev. Toda vendar ni tako! Cesta je še danes taka, da se je večina voznikov boji. Dobra tretjina ceste še ni poyaljana, po vsej dolžini pa nima pravih obcestnih znakov, ki bi opozarjali na nevarnost vožnje. Čas bi bil, da pristojni organi to uredijo.

Ob otvoritvi so nam obljubljali, da bodo prav zagotovo ceste dogradili. Kmalu pa smo izvedeli, da so sredstva, a ni valjarja! Od tega je že dva meseca, a valjarja še vedno ni. Cestariji pa posipajo cesto z ilovnatim prstjo. A vendar malivi od našajo droben gramoz in posledice so neizogibne. Čez nekaj let bo treba cesto popravljati, stroški bodo še večji kot bi bili z valjanjem. In kaj pozimi? Pa vendar so nam ob otvoritvi zagotovili, da bo cesta dokončana. Cesto ima sedaj v upravljanju GKPZ Mozirje, a ni izglede da bi se položaj izboljšal.

Pravzaprav je preteklo že precej časa, kar je v javnost prodrla senzacionalna vest o tem, da so v Zagrebu po zaslugi arhitekta Tuckoviča odkrili novo smer sodobne arhitekture — smer cenjenih 107 stanovanjskih blokov.

Medtem je ta smer prodrla tudi v Celje in dobila onstran savinjske železniške proge, v sosesčini mrkih bavarskih hiš, večjega bloka in prilitikave zidane barake svojo konkretno podobo.

Zunanost s kupom zemlje

O BLOKU

Predvsem je nesporno, da se v naši arhitekturi pojavljajo najrazličnejši projekti. To je navsezadnje edina okolščina, ki nam pomaga razumeti, da se je lahko pojavil tudi tak tip. Gre namreč v najboljšem primeru za zaporniški tip arhitekture, ki ima z življenjskimi potre-

kvadratnih metrov površine, kolikor je odmerjeno na stanovanje, pa je najboljši porok za to, da se stanovalec ne bodo preveč gibali in po nepotrebnem izgubljali energijo.

Kar zadeva notranjo strukturo stanovanja, je ta resda funkcionalno edino možno rešena. Sicer pa so v slehernem stanovanju bistveni le ti-

STANOVANJA ZA PROSVETNE DELAVCE

Prihodnje leto nameravamo v Vitanju zgraditi več stanovanj za potrebe prosvetnih delavcev in ostalih javnih uslužbenecv. Razen štirih družinskih stanovanj, bo zgrajenih še nekaj garsonier.

REKONSTRUKCIJA VODOVODA

V Slovenskih Konjicah bodo v kratkem začeli z rekonstrukcijo vodovoda. Sedanjí je bil zgrajen v času, ko je bila potrošnja vode dosti manjša od sedanje. Zato vodovod ne krije vseh potreb.

slji prostori, v katerih prežive stanovalci pretežni del časa, ne glede na njih razvrstitev, ki je lahko logična ali nespametna. Gre potemtakem v tem primeru za dnevno sobo z nišo ki je ali pa ni niša, za kabineto, ki ni spalnica in deloma za miniaturno kopalnico s straniščem, ki pa ima kakor bomo kasneje videli, to slabo lastnost, da je praktično sploh neuporabna. Če k vsemu temu dodamo še dvojne oken — prvo veliko in drugo malo in nekatere pritikline, imamo pred seboj komfortno stanovanje.

Ampak, prijateljček, bo nemara kdo poretke, saj gre tu vendar za prehodni blok. Da, v njegovo prehodnost nihče ne dvomi. Vprašanje je le, če so tako »cenene« investicije, ki zdaj telesno in duševno obremenjujejo ljudi, moralno rentabilne in ali ne bi bilo morda bolje zgraditi dvajset stanovanj manj, pa bi bilo zato ostalih 87 človeških in neprehodnih! (Se zlasti, ker hitrost gradnje ni bila nič hitrejša od gradnje ostalih blokov, da bi namreč z njo lahko objekti opravičevali.)

ODPADNI PARKET IN DVE STANOVANJI ZA 107 KORIT

Vsekakor je poglavitni del projekta njegova tehnična izvedba. Nekatera obrtniška dela so tu zvesto svedila načrtnu in ga v veliki meri dopolnijo z elementi, brez katerih bi bil blok nemara za spoznanje solid-

V korak s časom

NEKAJ MISLI O DELU KOMISIJ V STANOVANJSKI SKUPNOSTI »CENTER«

Stanovanjske skupnosti v celjski občini so že prebile led, saj so se v zadnjih mesecih izmotali iz organizacijskih težav, ko še v odzoru in komisijah nekateri niso vedeli, kje, kaj in kako bi začeli. Sedaj pa so že prebrodili začetne težave in tudi se premajhen stik z državljani ter da manjka finančnih sredstev za naloge, ki so ga posamezne stanovanjske skupnosti planirale.

Med boljše stanovanjske skupnosti brez dvoma sodi Stanovanjska skupnost »Center« ki se odlikuje po tem, da se izvršni odbor vedno po potrebi sestaja in da nekateri komisije že zelo uspešno delajo. Rezultat tega je, da so že vidni nekateri uspehi in prizadevanja, da bi članom skupnosti čim bolj olajšali življenje in izboljšali njihov družbeni standard.

Ko sem prisostvoval na dveh zadnjih sejah izvršnega odbora te skupnosti, sem bil razveseljeno presenečen. Sicer pa prepričan besedo članom odbora o tem, kar so na seji razpravljali.

Ko je predsednik Emil Soklič dal na dnevni red delo komisij, se

je razvila živahna razprava. Prva je poročala tovarišica Kodretova o delu komisije za socialno varstvo. Takole je začela:

— Komisija dobro dela, saj so v njej le resne gospodinje in matere, ki imajo ljubezen in čut do starih onemoglih ljudi, ki poleg podpore želijo čuti tudi kakšno toplotno besedo. Starostnih socialnih podpirancev je na terenu stanovanjske skupnosti 51, mladostnih pa 9.

— Denar, ki ga dobi komisija pri občini, vsak mesec razdelimo podpirancem. To priliko izkoristimo, da z njimi malo pokramljamo. Občina jim je letos preskrbelo tudi kurjavo za zimo, vendar ker so cene stalno v porastu, denar, ki ga dobijo, komaj zadostuje za najnujnejše.

— Ljudem, ki so potrebni podpore, bo morala tudi stanovanjska skupnost pomagati za zimo, je vpadel v pogovor predsednik in pohvalil delo komisije.

— Moja največja nagrada bo, je zopet povzela predsednica komisije, da iz sredstev stanovanjske skupnosti podelimo za 29. november po 3.000 din tistim, ki so pomoči potrebni in ki nimajo nobenih svojcev da bi jim pomagali.

Mimogrede so zašli iz dnevnega reda in stekel je pomenek o sredstvih, ki jih skupnosti primanjkuje.

— Potrebe v skupnosti rastejo hitreje, kot pritekajo sredstva, se je oglasil eden med odborniki.

— Občina sicer pomaga, vendar je to še premalo. En milijon je dala za zgraditev otroške igrišča pri Ključavničarskem bloku, drugi milijon je prispevalo v to svrhu podjetje Automotor. Za dograditev bi potrebovali še pol milijona.

— Podjetja bi morala po svojih močeh tudi nekaj prispevati za potrebe stanovanjske skupnosti, je posegla vmes predsednica finančno-gospodarske komisije tov. Mirmikova in dodala:

— Brez pomoči podjetij ne bo šlo. Komisija se je v to delo zagrizla, obiskala nekatere delovne kolektive, vendar je bil odziv zelo slab.

— Za ureditev prostorov v hiši Obrtne zbornice, kjer je prikrojevalni tečaj, je stanovanjska skupnost prejela 400.000 din dotacije od Zavoda za napredek gošpodinjstva. To je tudi vse. Od najemnine pa bo letos toliko, da bomo plačali le uslužbenca in kriji operativne izdatke.

— Delovni kolektivi na področju stanovanjske skupnosti bi morali bolj razumeti naloge in vlogo skupnosti. Ko razdeljujejo sredstva, ne bi smeli pozabiti na stanovanjske skupnosti. Ljudi v podjetjih bo treba seznaniti s potrebami in težavami skupnosti.

Nato je spregovoril predsednik komisije za servise tov. Pavle Božič. Ta komisija se je tudi že uveljavila in dosegla lepe uspehe.

— Pralnice v Stanetovi n Razlagovi ulici smo uknili, ker niso odgovarjali prostori in ker sta bili pralnice nerentabilni. Za tako

majhen promet ne kaže, da bi plačevali perice, je začel tovariš Božič in nadaljeval:

— Zaenkrat dela le pralnica v Ključavničarskem bloku. To pralnico bo potrebno urediti in povečati. Dva stara pralna stroja bo potrebno odprodati, kar je uporabno za bomo prenesli v pralnico v Ključavničarskem bloku. Razdružljene pralnice se niso obnesle. Potrebno bo urediti sodobno pralnico na enem mestu, ki bo ekonomična. Pri pralnici bo potrebno urediti tudi sušilnico za perilo.

Spregovoril je tudi o težavah. Dejal je, da pri ustanavljanju servisov večkrat naletijo na nerazumevanje hišnih svetov, s katerimi bi bilo potrebno glede servisnih delavcev skleniti pogodbe za daljšo dobo.

— Eni se trudijo, da bi stanovanjsko skupnost utrdili, drugi jo pa razdirajo, je zaključil tovariš Božič.

Pogovor je stekel tudi o uslužnostni ključavničarski delavnici, ki že uspešno posluje od 1. septembra na Slomškovem trgu.

Mnogi Celjani za to koristno delavnico, v kateri hitreje in ceneje kot drugod izvršujejo razna popravila, skoraj ne vedo, se je oglasil nek odbornik.

— V začetku je servis delal na dvorišču, sedaj pa že urejujejo lokal. Servis izvršuje vsa mala ključavničarska in vodovodno instalaterska popravila. Hišni sveti, lastniki lokalov in stanovalci lahko v servisu naročijo popravila ključavnic, ključev, peči, štedilnikov, plovk in tesnil v rezervoarjih stranišč itd. Razen tega v servisu lotajo kuhinjsko posodo in izvršujejo osteklenitev oken.

Na kraju so obravnavali še delo komisije za varstvo otrok in družine, ki pa še ni zaživela kot bi morala.

— Komisiji še ni povsem jasno, je dejala predsednica Stucinova, kakšne so njene naloge. Da bi le bila podaljšana roka varstvenih organov pri občini, menim, da ni pravi namen komisije. Zato bi morali komisiji v tem pogledu določiti točne kompetence.

— Ko bo na področju skupnosti več varstvenih ustanov, bo vsekakor več dela pri reševanju vzgojnih problemov. Potrebe kažejo, da bi uredili na Titovem trgu otroško zavetišče. Vendar je to le naša želja, ki je povezana s sredstvi. Teli pa trenutno skupnost nima.

To je le nekaj bežnih misli z ene izmed sej Stanovanjske skupnosti »Center«. Vendar je že iz njih razvidno da je stanovanjska skupnost zaživela, da se komisije trudijo uresničevati naloge, ki spadajo v delokrog skupnosti. Uspehi pa bodo tem večji, čim večje bo razumevanje prebivalcev in delovnih kolektivov za probleme in težave skupnosti in čim večja bodo sredstva v ta namen na razpolago.

—ma—

Vsaj streha nad glavo ali arhitektura primitivizma

slji prostori, v katerih prežive stanovalci pretežni del časa, ne glede na njih razvrstitev, ki je lahko logična ali nespametna. Gre potemtakem v tem primeru za dnevno sobo z nišo ki je ali pa ni niša, za kabineto, ki ni spalnica in deloma za miniaturno kopalnico s straniščem, ki pa ima kakor bomo kasneje videli, to slabo lastnost, da je praktično sploh neuporabna. Če k vsemu temu dodamo še dvojne oken — prvo veliko in drugo malo in nekatere pritikline, imamo pred seboj komfortno stanovanje.

nejši. Gre predvsem za mizarska in deloma za zidarska dela. Večje ali manjše špranje pri vratih vsekakor izpopolnjujejo sicer skrajno eksperimentalni sistem ventilacije, vendar pa bi kljub temu lahko z natančnejšimi meritvami odpadje. Kar zadeva zidne skrinje v niši, so tudi tu vratca precej manjša od tirov po katerih se premikajo, tako da je človek ob vsakem premiku izpostavljen udarcu po glavi. Da ne govorimo o nekaterih ključavnicah, ki so v vratih brčkone samo zato, da ne bi mogel kdo reči, da jih ni. In tako dalje.

Posebnost, ki bije v oči in ki je v tem bloku še toliko vidnejša, je odpadni parket. Ponekod se v eni sami sobi srečujejo vse mogoče vrste parketa — do ge, kratke, široke in ozke. Tja seveda zato niso nič manj trdna, malce čuden pa je estetski videz. Toda kdo bi se menil za estetski videz.

In zdaj še beseda o najzanimivejšem rekvizitu celotnega bloka. Po sliki sodeč bi človek morda pomislil, da ima pred seboj arheološko rekonstrukcijo kakšnega mozaika, v resnici je to kopalna kad ali bolj točno, korito. Narejeno je iz umazano črnosivega betona, je dobera okrušeno tehta nekaj centov in dela vtis, kakor da ni nikoli čisto. Njegove dimenzije kakor sestavine so najbrž preračunane na tempo dandanašnjih dni — v njem se krakomalo ni mogoče kopati — razen s higiensko

tehnično zaščito. (Pa še v tem primeru čepi ali kleče — loda škoda da niso stene zavarovane pred vodo!)

Da bo slika popolnejša, bo takih korit 107, razlika v ceni med njimi in kopalnimi kadmí dolžine 1,20 m pa je prištedila dve stanovanji. Prav. Dve stanovanji — kakih tristo ali še več ljudi pa se naj kopa

strukture prebivalstva. Ker je malo verjetno, da se bo ta struktura v doglednem času dokončno izoblikovala, je tudi malo verjetno, da bodo v doglednem času rešene stanovanjske razmere. Tako pri nas in tako morda vsepovsod po svetu. Potemtakem imajo tudi 107 stanovanjski bloki svojo dobronamerno funkcijo, a so s stališča, da je stanovanje že

Notranji detajl

kakor se ve in zna. Tudi to je logika.

Resnica je, da imamo opraviti s stanovanjskimi problemi, da te probleme rešujemo, da pa ostajajo na koncu vendarle nerešeni. Vzrok za to vsekakor ni v nezadostni gradnji, pač pa je morda v spreminjanju

od jamske dobe dalje eden izmed osrednjih človekovih pogojev bivanja, vsaj v takšni obliki, nevzdržni, kajti civilizacija je od tam napravila svojo pot, in sodobni človek potrebuje nedvomno malo več prostora. Ne samo streho nad glavo.

Drago Hribar